

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm



Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra



KESKKONNAAMET

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Alam-Pedja looduskaitseala

2025

Kerttu Elm



PAME hindamismetoodika valmis Euroopa Liidu rahalisel toetusel tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu ja koostöös Euroopa Komisjoni struktuurireformide toetamise peadirektoraadiga.

Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Alam-Pedja looduskaitseala
KKR kood	KLO1000455
Asukoht (maakonnad)	Tartumaa, Jõgevamaa, Viljandimaa
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	1994, uus kaitse-eeskiri 2007
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	4
loodusreservaatide kogupindala	4758,9
sihtkaitsevööndite arv	25
sihtkaitsevööndite kogupindala	28191,8
piiranguvööndite arv	9
piiranguvööndite kogupindala	1445,7
IUCN kategooria(d)	Ia, Ib, VI, V, VI
Natura 2000 võrgustiku alad	Alam-Pedja linnuala, Alam-Pedja loodusala, Ramsar, IBA ala
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	34393,8
Maismaa pindala (ha)	33826,5
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	1339,1
Kaitsekorralduskava nimi	Alam-Pedja linnu- ja loodusala kaitsekorralduskava 2016-2025
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	10 aastat
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Kerttu Elm
Tulemuslikkuse hindamise aasta	2025
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	10.11.2025
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	13.11.2022 METT
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	Peaaegu inimtühi loodusmaastik, peamised väärtused sood ja luhad ning nendega seotud elustik.

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d)	EELIS	Alam-Pedja linnu- ja loodusala kaitsekorralduskava 2016-2025, pärandniitude tegevuskava ja kaitstavate soode tegevuskava. Lisaks liigitegevuskavad.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud 50-90% väärtustest	KKK, Riigi Teataja	Kaitse-eesmärgiks on 48 liiki. 5 I kaitsekategooria linnuliiki, 14 II kaitsekategooria liiki ja 29 III kaitsekategooria liiki.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud $\geq 90\%$ väärtustele	KKK	Kaitseväärtused on 3260, 4030, 6270*, 6450, 6530*, 7110*, 7120, 7140, 7230, 9010*, 9020*, 9050, 9080*, 91D0*, 91E0* ja 91F0. Elupaikade seisund oli määratud, kuid kavas on välja toodud, et andmete kvaliteet on mitterahuldav.
planeerimine	seisund	Milline on liikide seisundi andmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Kesine - <50% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	EELIS, KESE	Kuigi alal on mitmeid seirejaamu, siis kava koostamise ajal ei olnud kaitse-eesmärgiks olevate liikide kohta väga häid andmeid. Andmed olid kvaliteetsed ainult olulisemate linnuliikide osas, kelle seire toimub tihti.
planeerimine	seisund	Milline on elupaikade seisundiandmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Kesine - <50% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	KKK	Kava koostamisel oli kasutada vananenud andmeid ja üldistatud väärtusi.
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Andmelüngad on põhjalikult kaardistatud ning andmelünkade täitmiseks vajalikud tegevused on selgelt välja toodud.	KKK	Tegevused, nagu erinevate inventuuride ja uuringute vajadus on KKK-s kaardistatud.
planeerimine	seisund	Kas tuvastatud andmelüngad on kaitsekorraldusperioodil täidetud?	Pool või enam (50%-<100%) tuvastatud andmelünki on täidetud.	EELIS	Toimunud on mitmeid inventuure, nende seas elupaikade inventuur ja liikide inventuurid. Lisaks on läbi viidud erinevaid uuringuid linnustiku kohta ja niiduelupaikade hoolduse osas.
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane)	KKK	
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus ei ole kindlaks määratud	KKK	Survetegurid on sõnastatud üldiselt.
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	Kuivendamine; metsandus; häiringud inimtegevusest; rohumaade hülgamine	KKK; KKK; KKK; KKK	Mõjutab elupaiku, eelkõige niite, soid ja metsa.; osad metsaelupaigad jäävad piiranguvõõndisse; häiringud inimtegevusest; niitude võsastumine

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid on arvestatud ammendavalt või on selgitatud, et selliseid survetegureid ei esine.	KKK	Näiteks puudub kontroll väljaspool kaitseala majandatavate põldude üle, kus rändlinnud peatuvad. Kaitseala piiril asuvate kuivendussüsteemide mõju luhaniitudele.
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud kõikidele kaitseväärtustele	KKK	Võib öelda, et kõigile väärtustele on seatud eesmärgid. Tegemiste ei ole kõigi puhul mõõdetavate eesmärkidega, nt osadel väärtustel on eesmärgiks, et oleksid andmed EELISesse kantud.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati elupaikade/liikide soovitatavat seisundit. Sihtväärtused on kas kvantifitseeritud või ajaliselt piiritletud. / Konkreetseid eesmärgid on pooltel või enamal (50% - <100%) kaitseväärtustest.	KKK	Kõikide eesmärkide puhul ei ole numbrilist eesmärki seatud. Näiteks taimeliikide puhul on eesmärgiks leiukohtade registrisse kandmine.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Ei ole asjakohane (alal puuduvad vastavad kaitseväärtused)	KKK, Riigi Teataja	Maastik ja kultuuriväärtused ei ole eraldi kaitse-eesmärgiks seatud.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärke on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud?	Jah	KKK	Kava on koostatud looduslale ja linnualale. Linnualal on seatud eesmärgid, mida siseriiklikult ei kaitsta, näiteks teatud pardid. Kavas on eesmärkide vastavusse viimine kaitsealaga.
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Jah, täiendav sekkumine on vajalik	KKK	
planeerimine	meetmed	Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused?	Kaitsekorralduslikud meetmed on seatud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele. Kõik meetmed on SMART.	KKK	
planeerimine	meetmed	Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire?	Info puudub/ei oska vastata (tegevuskavas ja hindajal puudub teave tegevuste ulatuse ja/või piiriüleste tegevuste vajaduse kohta)	KKK	Kaitsekorralduskavas ei ole selliseid tegevusi mainitud. Välja on toodud alavälised survetegurid, kuid mainitud ka, et puudub võimalus nende osas midagi ette võtta.
planeerimine	meetmed	Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid?	Kõikidel peamistel surveteguritel on vastav meede.	KKK	
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Jah, välja saab tuua puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes.	KKK	Kaitsekorralduskava koostamise ajal puudusid piisavad teadmised selles osas näiteks, et milline on sobivaim luhahoiduse võtte rohunepi arvukuse hoidmiseks või suurendamiseks.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire võimaldab hinnata poolte või enama (50%-<100%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	KESE, EELIS, Tableau	KESE väljavõtte järgi saab hinnata teatavaid muutusi soode ja luhtade linnustikus, metsise ja rohunepe käekaigu kohta. Kotkaste seire toimub ka pidevalt, kuid muu loomastiku kohta andmeid vähe. Samas on toimunud elupaikade inventuure, mille põhjal saab hinnata tegevuste tulemuslikkust või eesmärkide suunas liikumist.
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	Kaitsealade põhiseiret ei toimu. Seireruudud on tihti palju suuremad ja need ei anna kaitsealade kohta sisendit ja tulemusest kaitseala kohta midagi järeldada ei saa.	KAUR	
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on vähesel määral/üksikujuhtumitel kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	hinnang	Kaitsekorraldusperioodil on inventuuride tulemusi kasutatud asukoha põhistel juhtudel. Üldist kaitsealapõhist meetmete kohandamist ei ole toimunud.
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	KKK, hinnang	Kaasatakse jätkuvalt, Alam-Pedjal toimub koostöökoogu vähemalt 2 korda aastas. Kava koostamisel on oluline partner RMK.
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Jah - huvirühmi kaasati	KKK, hinnang	Kaastakse RMK-d, kohalikud elanikud panustavad. Alam-Pedja koostöökoogu jne.
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Jah - tekkis konflikte	KKK, hinnang	KKK koostamise käigus tekkinud konfliktid on toodud KKK lõpus. Need peaksid olema lahendatud. Luhtade hoolduse põhimõtete üle on olnud teatavat vastuseisu KeA poolt, kuid see konflikt on lahenduse saanud.
rakendamine	protsess	Nimetage olulisemad konfliktkohad	kaitsekorra/piirangute rangus; meetmetega seotud mõjud; külastuskorraldus; ebapiisav kompenseerimine; vastuseis alal lubatud või läbi viidud tegevustele	KKK; KKK; KKK; KKK; KKK	Piirangud jõe liikudes maismaale tulemisel (Ilikumispiiranguga ala); Luhtade hoolduse põhimõtete üle on olnud teatavat vastuseisu KeA poolt, kuid see konflikt on saanud lahenduse.; Liikumine kaldavööndis mootorsõidukitega.; Natura toetused, niitude taastamine/hooldamine; Metsaelupaikade inventeerimine piiranguvööndis.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud poollooduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde ellu viimise seis?	Üle poole (50-90%) planeeritud taastamistöödest on rakendatud.	Andmed maahoolduse büroost, KKK	Umbes 483 ha on läbi aastate taastatud. Eesmärk oli 800 ha.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (sooelupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde ellu viimise seis?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud taastamistöödest on ellu viidud.	RMK, Eesti loodushoiukeskus	Soosaare raba on taastatud, Sangla soo taastamine tehtud, Laeva jõe alamjooks taastatud.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistööde elluviimise seis?	Üle poole (50-90%) hooldusest vajavate koosluste pindalast on hooldusesse võetud.	Andmed maahoolduse büroost, PLK toetuste kaardikiht, KKK	2023. aastal oli hoolduses 1580 ha. Eesmärk oli 1290 ha niite + 800 ha taastatud niite.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde elluviimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK	Kavas ei ole otseselt planeeritud tegevusi otseselt mõne liigi jaoks. Enamik tegevusi (nagu plk-de hooldamine) mõjutab väga paljusid liike, aga konkreetselt pole tegevusi eraldi liikidele suunatud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) elluviimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK	Kaitsekorralduskavas ei ole peale koosluste hooldustöö teisi kavandatud.
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks?	Kompleksuuringud on tegemata, kaitse-eeskirja muutmine.	Kirke, KIK, KESE, EELIS	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on elluviidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	EELIS, KESE	Planeeritud inventuurid on elluviidud ning kaitsealal paikneb palju erinevaid seirejaamu. Olulisemate liikide seired on aastate jooksul toimunud.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on elluviidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	Hinnang, Kirke	Uut kaitsekorralduskava koostatakse, kaitse-eeskiri on muutmata.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on elluviidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	Hinnang, RMK	Enamus tegevustest on RMK korraldada. Külalastaristut uuendatakse ja hooldatakse järjepidevalt.
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks elluviidud sellised kaitse-eesmärke toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	Otseselt pole kavaga nähtud ette mõningaid uuringuid, mis on teostatud LIFE'i projektide raames.	Kirke	LIFE-IP „Loodusrikas Eesti“ Tulemuspõhise toetuse pilootprojekt, LIFE-SIP „Kliimamuutustega kohanemise tegevuste elluviimine Eestis“, koondnimega LIFE-SIP AdaptEst

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Üle poolte (50-90%) (indikaator)liikide seisund on stabiilne või paranenud.	EELIS, KESE	Indikaatorliigid: metsis, rohunepp, kaljukotkas, tiigilendlane, soohilakas. 2016. aasta LiA inventuuris hinnati rohunepi arvukuseks 100-120 kukke. 2016-2023. aasta loenduste põhjal on rohuneppide arvukus teadaolevates mängudes kokku 66 isasindu. Samas on rohuneppile sobivate elupaikade pindala suurenenud. 2016. aasta LiA inventuuris hinnati metsise arvukuseks 50-60 kukke. Viimaste aastate loendustel on hinnatud arvukuseks 30-35 kukke. Kaitsealal on EELISesse kantud 13 mängukohta. Kaljukotkaid on viimaste vaatluste andmetel 1-2 paari. Soohilaka leiukohas on 2017. aastal kirja pandud 18 taime, kava koostamise ajal polnud arvukus teada. Tiigilendlase arvukus on jäänud samaks. 2017. aasta inventuuri käigus registreeriti 20 isendit ja 2022. aastal 21 isendit.
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud?	Viimaste vaatluste põhjal on rohunepi ja metsise arvukus langenud, kuid elupaikade pindalad suurenenud.	EELIS, KESE	
väljundid	tulemused	Kui alla 90% liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja liikide seisundi halvenemise põhjused ja/või, millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	Elupaikade kadumine, piiriülesed mõjud. Aitab niitude hooldamine ja soode taastamine.	Hinnang	
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Üle poolte (50-90%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või jäänud samaks.	EELIS, Tableau	Niiduelupaikade pindalad on suurenenud, samuti järvede. Kaitsekorraldusperioodi teisel poolel on läbi viidud metsainventuure, mille tulemusena on nende pindala suurenenud.
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	KKK eesmärkidest ei ole pindala täidetud 3260, 4030, 7110*, 7230, 9080*.	Tableau	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kui alla 90% elupaikade seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja elupaikade seisundi halvenemise põhjused ja/või millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	Pindala eesmärkide järgi vaadates on osade elupaigatüüpide seisund halvenenud, kui see ei ole alati põhjustatud millegi tegemata jätmises kaitsekorralduses. Eesmärgid on seatud liiga suured ja tegelikult ei pruukinud alal kava koostades mõnda elupaigatüüpi märgitud pindalal esinedagi (nt 7110*, 4030). Elupaigatüüp 9080* on inventuuridega teiseks tüübiks määratud, seetõttu on pindala vähenenud. Jõe-elupaiku pole tihti registrisse kantud. Seetõttu peab üle vaatama kriitiliselt uue perioodi eesmärgid. Jätkama niitude taastamist ja hooldamist ja soode taastamist, kus see on mõistlik.	Hinnang	
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on hea või paranenud	ELME	Hindamisel on lähtutud suunised vastamiseks sellest osast, mis teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Alam-Pedja LKA hindepunktid nelja ökosüsteemi teenuse (mulla org C, elupaigahüve, tolmeldamine, vee reguleerimisvõime) kaardi alusel on 7,59 (hea). Soosaare raba on taastatud, Sangla soo taastamine tehtud. Sellega on panustatud CO2 emissioonide vähendamisse.
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on hea või paranenud	ELME	Hindamisel on lähtutud suunised vastamiseks sellest osast, mis teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Alam-Pedja LKA sidususe hindepunktid ELME kaardikihtide alusel on 83,48 (hea). Tegemist on suure väheasustatud alaga, kus peamisteks kooslusteks on metsad ja sood.
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Jah, on tuvastatud kaitsekorra rikkumisi	OKAS	Peamised rikkumised: mootorsõidukiga sõitmine väljaspool teid, liikumispääsudega alal viibimine, telkimine ja lõkke tegemine selleks mitte ettevalmistatud kohtades, jetiga sõitmine; kalapüüdmine harrastuspüügigigusega.
väljundid	tulemused	Kas tuvastatud ala kaitsekorra rikkumistel võib olla (oluline) mõju ala kaitseväärtustele?	Ei oska vastata	OKAS	Rikkumised on likvideeritud ja tõenäoliselt oluline pikaajaline mõju kaitseväärtustele puudub. Tegemist lühiajalise mõjuga, näiteks lindude pesitsemise häirimine liikumispääsudega aladel, ebaseaduslikud lõkkekohad. Kuid kui selliseid rikkumisi toimub tihti, siis võib neil pikemas plaanis olla oluline mõju.
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Ei, kaitsekorra muutmine on kavas/tööplaanis ette nähtud, kuid sellega pole veel alustatud	Hinnang	Mõningaid punkte on vaja kaitse-eeskirjas muuta, et tagada parem kaitsekorralduse efektiivsus. Näiteks liikumispääsude kehtestamine kotkapesade läheduses, tsoneeringu muudatused Emajõe kallastel.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kas määruses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei, kaitse-eesmärkide muutmine on kavas/tööplaanis ette nähtud, kuid sellega pole veel alustatud	KKK	Kaitse-eesmärgid on vaja vastavusse viia Natura korraldusega.
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	Tähelepanekud puuduvad.		

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	Tulemus (%)
Koondskoor	101	70	69,3%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	18	11	61,1%
Survetegurid (planeerimine)	9	6	66,7%
Eesmärgid (planeerimine)	9	8	88,9%
Meetmed (planeerimine)	9	6	66,7%
Sisendid (rakendamine)	9	4	44,4%
Protsess (rakendamine)	6	6	100,0%
Meetmed (väljundid)	18	13	72,2%
Tulemused (väljundid)	20	13	65,0%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	45	31	68,9%
Rakendamine	15	10	66,7%
Väljundid	38	26	68,4%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruses/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitsealadest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealaade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitsealaseid eesmärke.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaade hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaarialad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segallikatest põhjustatud reostus	heited vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdro-morfoloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate = U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown = XX